

Mødet den 11. Maj 1911.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Clemensen, Harald Jensen, N. Joh. Laursen og Samuelsen.

1. (J. Nr. 95—1911). Indstilling fra Brolægningsudvalget angaaende Licitationstilbud paa **Udførelsen af den afskærende Kloakledning gennem Kystvej og Skovvej.**

Magnus Nielsen meddelte, at Indstillingen gik ud paa at overdrage Arbejdet til Firmaet Bisgaard & Iversen. Ganske vist var Tilbudet fra Entreprenør N. C. Olsen det billigste, men dette var opnaaet derved, at der fra Olsen efter Licitationen var fremkommet en Rettelse angaaende hans Tilbuds Postering. Olsens Tilbud, som altsaa egentlig var et Efterbud, var saaledes ikke konditionsmæssigt, og Udvalget tog derfor ikke i Betænkning at indstille Bisgaard & Iversens Bud som det egentlig laveste.

Jakob Jensen havde ikke opfattet Olsens Meddelelse som et Efterbud, men som en Forklaring til hans Tilbud, der altsaa maatte betragtes som det laveste.

Magnus Nielsen bemærkede, at Udvalget egentlig helst saa Arbejdet overdraget til Olsen, som baade Udvalget og Stadsingeniøren satte stor

Pris paa, men at Udvalget dog var kommet til det Resultat, at Olsens Tilbud ikke var konditionsmæssigt, og at det vilde skabe Misnøje blandt de andre bydende at antage det.

J a k o b J e n s e n fandt vedblivende ikke, at man kunde kalde Olsens Tilbud ukonditionsmæssigt, da Summen var opført i det. Han skulde derfor henstille, at dette Bud blev accepteret.

N i e l s J e n s e n havde hørt sige, at Ingeniør-assistent Galthen var Konsulent for Bisgaard & Iversen. Hvis dette var Tilfældet, og hvis Hr. Galthen saaledes var med til at udarbejde baade Konditioner og Tilbud, kunde disse let komme til at passe sammen.

J a c o b s e n oplyste ligesom Hr. Magnus Nielsen, at Udvalget i og for sig intet havde imod, at Olsen fik Arbejdet. Han kendte intet til Ingeniør Galthens Affærer, men troede absolut ikke, at der var det fjerneste urigtigt ved dem.

M o u s t e n saa intet til Hinder for at overdrage Arbejdet til Olsen.

J u l. A n d e r s e n syntes dog, Byraadet maatte holde paa Udvalgets Indstilling, naar Udvalget erklærede Olsens Tilbud for ikke fuldt konditionsmæssigt, og dets Formand desuden tilføjede, at det vilde skabe Misstemning, hvis det blev antaget.

J a k o b J e n s e n mente, at der, saa vidt han havde forstaaet det, var en lille Formfejl ved alle Tilbudene. Han foreslog at antage Olsens Tilbud.

Det vedtoges at overdrage Arbejdet til N. C. Olsen.

2. (J. Nr. 88—1911). Kommunens **Fripladser ved »Den jydsk Handelshøjskole«** for Sommerhalvaaret 1911 bortgaves til

P. W. F. Nielsen $\frac{1}{2}$ Friplads i 3. Klasse.

H. Petersen $\frac{1}{2}$ — i 3. —

O. Christensen	$\frac{2}{3}$	Friplads i 2. Klasse.
L. B. Sørensen	$\frac{1}{2}$	— i 2. —
Marie Møller Jensen	$\frac{2}{3}$	— i 2. —
Agda Møller	$\frac{1}{2}$	— i 1. —

3. (J. Nr. 63—1911). Andragende fra Hotel Royal om Tilladelse til **Servering paa Fortovet** ud for Hotellet.

Formanden forelagde Brolægningsudvalgets Indstilling, der gik ud paa at meddele Tilladelsen mod en Afgift paa 150 Kr. og iøvrigt paa de sædvanlige Vilkaar.

Mousten mente, at Afgiften for Royals Vedkommende burde forhøjes til 500 Kr.

Magnus Nielsen fandt en Afgift paa 500 Kr. altfor stor i Forhold til den Afgift, Teaterkafeen og Rozzis Kafe svarede. Han ansaa 150 Kr. for en meget anstændig Betaling.

Mikael Johansen havde i sin Tid foreslaaet Afgiften for Royal forhøjet, fordi Hotellet havde sat sine Priser op, men da havde der ingen Stemning været for Forhøjelsen. Nu havde Royal atter sat Priserne ned, saa nu kunde Taleren ikke gaa med til nogen Forhøjelse. I det hele taget skulde man ikke søge at komme Restaurationer som Royal til Livs, da de havde stor Betydning for Turistlivet.

Jacobsen anbefalede Udvalgets Indstilling. 150 Kr. var ikke saa lidt, navnlig naar man tog i Betragtning, at det var meget dyrt at indrette Fortovsservering, og at denne var en Behagelighed for Publikum. At sætte Afgiften til 500 Kr. var der aldeles ingen Mening i.

Christensen anbefalede at forhøje Afgiften noget f. Eks. til 300 Kr. Afgiften var et enkelt Sted 2 Kr. pr. Kvadratalen, for Royal 72 Øre og for Teaterkafeen 18 Øre. Ved Royal blev

Færdselen paa Fortovet saa godt som spærret af de udstillede Borde og Træer.

Simonsen syntes nok, man kunde forhøje Afgiften for Royals Vedkommende til 300 Kr., som, naar Hensyn toges til Pladsen, var en meget moderat Betaling. Fortovsserveringen ved Royal medførte adskillige Ulemper for de passerende.

Mousten kunde tiltræde Hr. Christensens Forslag om at sætte Afgiften til 300 Kr.

Olesen anbefalede Udvalgets Indstilling. Fortovsservering betød ikke, at vedkommende Restauration udvidede sin Forretning, men kun at den flyttede sit Publikum udenfor. Det drejede sig altsaa ikke om større Fortjeneste for Restaurationen, men om en Behagelighed for Publikum. Der var kun ringe Færdsel paa den Side af Torvet, hvor Royal laa, saa der var Plads nok. De opstillede Træer og Borde saa tilmed godt ud og kunde ingen genere. Det glædede ham, at Hr. Mikael Johansen, der i Fjor ønskede Afgiften forhøjet, saa hurtigt havde forandret Front.

Møller troede ikke, man skulde give Royal en Særstilling ved at forhøje Afgiften for den. Fortovsserveringen skadede ingen, og Royal var en god Kunde for Byens Elektricitetsværk.

Jacobsen tilraadede, at der i hvert Fald i Aar ikke blev foretaget nogen Forhøjelse. Skulde der ske nogen Forandring i Afgiftens Beregning, maatte det nærmest være efter Pladsstørrelsen, men det var heller ikke særlig heldigt.

Mikael Johansen gjorde opmærksom paa, at det var 3 Aar siden, han havde foreslaaet Afgiften for Royal forhøjet. Royals Vært vilde vist gerne være fri for Fortovsserveringen, da denne var meget dyr, men Publikum forlangte den.

C h r i s t e n s e n kunde ikke se, at man gav Royal en Særstilling ved at forhøje Afgiften til 300 Kr. Netop ved at forlange dette Beløb, vilde man sidestille Royal med flere andre Restaurationer. Det var meget rigtigt, at Royals Publikum i nogen Grad blev flyttet udenfor ved For-
tovsserveringen, men ved denne flyttede man dog i højere Grad Publikum fra andre Restaurationer hen udenfor Royal.

J u l . A n d e r s e n anbefalede at følge Udvalgets Indstilling og henstillede at finde en anden Fremgangsmaade for Afgiftens Fastsættelse. Byens Ejendomme var delt i 10 Klasser; muligvis kunde der findes en Maade at bestemme Afgiften paa i Forhold til den Klasse, vedkommende Bygning tilhørte.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 81--1911). Andragende fra Direktør Marinus Olsen om **Fornydelse af »Kasino«s Teaterbevilling.**

F o r m a n d e n oplyste, at der ikke blot søgtes om Fornydelse af Bevillingen, men ogsaa om Udvidelse, og at Politimesteren anbefalede Fornydelsen, men ikke Udvidelsen.

J a k o b J e n s e n var mest tilbøjelig til at mene, at Byraadet slet ikke burde anbefale Bevillingens Fornydelse, dels fordi Direktør Olsen ikke havde overholdt Betingelserne med Hensyn til Stykkernes Varighed, dels fordi Byraadet ved at anbefale den Slags Bevillinger skabte Konkurrence for Teateret, der i Forvejen havde ondt nok ved at klare sig. At drage Publikum fra Teatret til Varieteen betød en Sænkelse af Niveauet.

M i k a e l J o h a n s e n kunde ganske slutte sig til Hr. Jakob Jensens Udtalelser.

J. C. P e t e r s e n fandt det inkonsekvent af Byraadet at anbefale Bevillingen, naar det ydede et stort Bidrag til Teatret for at faa god Kunst.

S i m o n s e n gjorde opmærksom paa, at Bevillingen ogsaa skulde benyttes til Sommerkomedie, og at man altsaa ved at anbefale den ogsaa vilde skabe Konkurrence for Teatret i Vennelyst.

M o u s t e n tilraadede at nægte at anbefale Andragendet, fordi Direktør Olsen ikke havde overholdt Vilkaarene.

F o r m a n d e n mente, at det, at Direktør Olsen ikke havde overholdt Betingelserne, var det væsentlige. Han kunde ikke indrømme, at Niveauet blev sænket ved, at der kunde spilles Smaastykker paa »Kasino«, da saadanne dog maatte anses for heldigere end egentlige Varietenumre.

M i k a e l J o h a n s e n bemærkede, at de Stykker, der var præsteret paa »Kasino«, intet havde med Komedie at gøre, men kun kunde kaldes tarvelige Varietenumre.

S i m o n s e n mente, at »Kasino«s egentlige Varieteprestationer var ret gode, hvorimod dens Komedie stod saa lavt, at den kun kunde sænke Niveauet.

Det vedtoges at udtale, at Byraadet ikke kunde anbefale, at der gives »Kasino« nogen Teaterbevilling.

5. (J. Nr. 101—1911). Andragende fra Skuespillerne Chr. Schrøder og J. Brochorst om **Bevilling til at drive Sommerteater i »Vennelyst«.**

Anbefaledes.

6. (J. Nr. 87—1911). Udkast til en Skrivelse til Statsbanerne med Spørgsmaal, om **Statsbanerne paatænker i nær Fremtid at tage deres Vandforbrug i Aarhus fra Aarhus Aa i Stedet for som hidtil fra Aarhus Vandværk.**

M i k a e l J o h a n s e n udtalte, at Vandværksudvalget havde hørt, at Statsbanerne tænkte paa at tage deres Vand fra Aaen, ikke blot for at spare Penge, men ogsaa fordi Aavandet var heldigere for Maskinerne. Udvalget ønskede derfor gerne Byraadets Tilladelse til at spørge, hvor vidt dette Sigende passede, idet store Udvidelser muligvis kunde undgaas foreløbig, hvis Værket ikke skulde levere Vand til Statsbanerne. Skulde Statsbanernes Svar gaa ud paa, at de vedblivende vilde tage deres Vand fra Værket, vilde Udvalget gerne have Byraadet til atter at spørge Statsbanerne, om de vilde binde sig for 5 Aar.

Udkastet tiltraadtes.

7. (J. Nr. 552—1910). Andragende fra Anna Bandtholtz om **Optagelse under Lønregulativet.**

F o r m a n d e n meddelte, at saavel Slagtehusudvalget som Budgetudvalget anbefalede, at Andragerinden blev opført i 17. Lønklasse.

M o u s t e n pegede paa, at det syntes, som om Slagtehusudvalget mente, at Andragerinden ikke kunde blive pensioneret, naar hun ikke var under Regulativet. Dette var imidlertid ikke rigtigt, da der meget vel kunde opnaas Pension, naar vedkommende var fastlønnet.

S i m o n s e n gjorde opmærksom paa, at Andragerinden havde været paa Slagtehuset i mange Aar og altid udført sit Arbejde samvittighedsfuldt. Udvalget ansaa det derfor for meget rimeligt, at hun nu blev optaget i 17. Lønningsklasse.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 86—1911). Skrivelse fra Møllejer Weis angaaende **Vilkaarene for Lægning af Hovedledninger for Vand og Gas ved Kommunens Foranstaltning i Vestergades Forlængelse.**

Magnus Nielsen meddelte, at Weis anmodede om at faa Arbejdet udført og om at man udsatte Afgørelsen af, hvorledes Udtrykket »almindelige Vilkaar« skulde forstaas. Weis kunde nemlig ikke paa eget Ansvar træffe nogen Bestemmelse, men maatte tale med sine Medejere først.

Mikael Johansen mente, at Forslaget var en af de Faldgruber, Weis saa ofte havde stillet overfor Byraadet. Han henstillede samtidig at faa undersøgt, om Bestemmelsen om, at Weis kun skulde betale 400 Kr. aarlig i Skat, var gældende for Tid og Evighed.

Formanden ansaa det for bedst at udsætte Sagen.

Sagen udsattes.

9. (J. Nr. 84—1911). Skrivelse fra Aarhus Trælasthandel og Møllejer Weis angaaende **Vilkaarene for Anlæggelsen af Gaden fra Vesteralle hen til den ny Bro over Aaen.**

Udsattes.

10. (J. Nr. 83—1911). Skrivelse fra Møllejer Weis angaaende **Vilkaarene for Anlæggelsen af Gaden fra den ny Bro over Aaen til Thorvaldsensgade.**

Udsattes.

11. (J. Nr. 106—1911). Skrivelse fra Overretssagfører Johan Pedersen angaaende Sagerne **Kommunen contra »De forenede Bryggerier« og Kommunen contra Weis's Arvinger.**

Formanden meddelte, at Overretssagfører Johan Pedersen frasagde sig de to Sager, og foreslog Byraadet at overdrage disse til Overretssagfører Stampe, der paa Talerens Forespørgsel havde erklæret, at hans Forhold til Overretssagfører Kier ikke i nogen Maade var til Hinder for, at han kunde varetage Kommunens Tarv.

J a k o b J e n s e n saa efter denne Udtalelse intet til Hinder for at overdrage Stampe Sagen.

M o u s t e n var dog noget betænkelig ved at overgive Sagen til Stampe, naar Kier var interesseret paa den anden Side.

F o r m a n d e n nærede efter Stampes Erklæring absolut ingen Betænkelighed ved at overdrage ham at føre Sagen.

M a g n u s N i e l s e n havde af et Par Jurister hørt sige, at Stampe var den eneste, der kunde overtage Sagen.

Det vedtoges at overdrage Sagernes Førelse til Overretssagfører Stampe.

12. (J. Nr. 94—1911). Andragende fra Entreprenør N. C. Olsen om **Fritagelse for Dagmulkt** for Arbejdet ved Dykkerledningen under Aaen ved Dynkarkbroen.

Andragendet bevilgedes overensstemmende med Brolægningsudvalgets Indstilling.

13. (J. Nr. 98—1911). Andragende fra Bygningsassistent Kr. Møller om **Tilskud til en Rejse** til Hamborg og Berlin.

Overensstemmende med Bygningskommissionens Indstilling bevilgedes 100 Kr.

14. (J. Nr. 67—1911). Det foreliggende Andragende fra Kabelmester Steinbrenners Enke om **Understøttelse** til hendes Søn kunde ikke bevilges.
15. (J. Nr. 12³—1911). Den foreliggende Indstilling om Tildeling af forskellige **Alderdomsunderstøttelser** vedtoges.
16. (J. Nr. 10—1911). Udkast til Skrivelse til Indenrigsministeriet om at Valg, der efter **Forholdstalsvalgmaaden** foretages af Byraadet af to eller flere Medlemmer til Udvalg, Kommissioner o. l. i Medfør af § 29 i Lov af 20. April 1908 om kommu-

nale Valg, sker med Anvendelse af de d'Hondtske Fordelingsregler.

F o r m a n d e n var ved Affattelsen af Udkastet gaaet ud fra, at Byraadet var enig i at følge den d'Hondtske Metode. Det eneste han havde føjet dertil var, at Stemmeafgivningen vilde kunne ske i Henhold til forud til Formanden anmeldt Gruppefordeling, uanset om Medlemmerne af de enkelte Grupper ikke var fuldtalligt til Stede.

J a k o b J e n s e n fandt det urigtigt, at en lille Del af en Gruppe skulde have Magt til at bestemme, hvem der skulde tiltræde dette eller hint Udvalg. Denne Ordning kunde tilmed gøre det ubehageligt for enkelte Medlemmer at være bundet til Grupper. Han skulde derfor foreslaa, at denne Del af Udkastet udgik. Iøvrigt vilde han finde det heldigst at udsætte Sagen til næste Møde.

F o r m a n d e n mente, at de enkelte Medlemmer, Hr. Jakob Jensen tænkte paa, kunde lade være at træde ind i nogen Gruppe. De uheldige Konsekvenser troede han iøvrigt ikke paa, da han gik ud fra, at hver Gruppe i Forvejen havde drøftet, hvem de ønskede ind i de forskellige Udvalg.

S i m o n s e n hævdede, at d'Hondts Metode forudsatte Listeafstemning og udelukkede Gruppedeling. Man havde altsaa i Udkastet søgt at sammenstille to forskellige Principper, hvad imidlertid var umuligt.

F o r m a n d e n troede dog, at Kombinationen mellem Gruppedeling og d'Hondts Fordelingsmaade meget vel var mulig. Det var samme Maade, Rigsdagen anvendte.

M i k a e l J o h a n s e n bekræftede, at samme Fremgangsmaade blev brugt i Rigsdagen. Der kunde ikke ske nogen Overrumpling, da Grup-

perne i Forvejen maatte aftale, hvem de ønskede valgt, saa Valgene burde ikke afhænge af, om et Medlem var borte.

M o u s t e n mente, at d'Hondts Optællingsmetode, og andet end en Optællingsmetode var den ikke, kunde bruges, enten der var anmeldt Grupper eller ej.

J a k o b J e n s e n vilde helst forudsætte, at Spørgsmaalene i de fleste Tilfælde ikke var afgjort i Grupperne, inden de kom til Forhandling i Byraadet.

Sagen udsattes.

